



Datum  
2016-03-08

Diariernr  
2016-859

Ert datum  
2015-12-16

Er referens  
M2015/04091/Ke

Avdelningen för utveckling av beredskap  
Enheten för samverkan och ledning  
Mats Ardbreck  
0102405046  
mats.ardbreck@msb.se

Miljö- och energidepartementet  
Kemikalieenheten  
103 33 Stockholm

## Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till genomförande av rådets direktiv 2014/87/Euratom av den 8 juli 2014 om ändring av kärnsäkerhetsdirektivet (2009/71/Euratom)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anser att Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) förslag på genomförande av direktivet är bra. MSB har dock två kommentarer till förslaget.

### Radiologisk nödsituation

MSB ställer sig tveksam till begreppet radiologisk nödsituation och definitionen av begreppet med hänsyn till kopplingen till lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Med räddningstjänst avses i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor de räddningsinsatser som staten eller kommunerna ska ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön.

Innebörden av en "olycka" beskrivs i förarbetena till den numera upphävda räddningstjänstlagen (1986:1102) (prop. 1985/86:170 s. 62 f.) och lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (prop. 2002/03:119 s. 68) som "en plötsligt inträffad händelse som har medfört eller kan befaras medföra skada". Dit räknas, enligt förarbetena, händelser som beror på företeelser i naturen eller som inträffar utan människors handlande. Som olyckshändelser räknas också händelser som beror på människors handlande eller underlåtenhet att handla. Detta gäller oberoende av om handlingen eller underlåtenheten är uppsåtlig eller inte. Kravet på att det skall vara fråga om en plötsligt inträffad händelse innebär att långsamma eller ständigt pågående skeenden inte räknas som olyckor. Sådana skeenden kan dock orsaka något som inträffar plötsligt och som medför skada, t.ex. att en sättningsskadad byggnad rasar eller att en erosion orsakar ett jordskred. Sådana händelser kan betraktas som olyckor.

För att åstadkomma en likartad terminologi och underlätta rättstillämpningen bör därför begreppet nödsituation ersättas med begreppet olycka såsom den definieras i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Direktivets definition av nödsituation stämmer väl överens med definitionen av begreppet olycka. Det kan i detta sammanhang påpekas att en motsvarande samordning av begreppet olycka även skett i plan- och bygglag (2010:900) (prop. 2006/07:122 s. 35).

### **Nya uppgifter för SSM**

SSM föreslår även ändringar i förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten om att myndigheten ska bistå regeringen genom att samordna och förbereda det nationella arbetet med de i direktivet fastlagda, inbördes granskningarna av nationella bedömningar av teman med koppling till säkerhet (12 e §), information till tillsynsmyndigheter i andra länder vid inträffande händelser (15 § punkt 6) samt förslag på form och omfattning av internationell granskning av inträffande händelser med vidtagna skyddsåtgärder för allmänheten (15 § punkt 7).

MSB är tveksam till uppdraget om det även avser information om räddningsinsatser med anledning av ett utsläpp av radioaktiva ämnen enligt 4 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och vid sanering efter sådana utsläpp som avses i 4 kap. 8 § första stycket.

Enligt 4 kap. 15 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ansvarar länsstyrelsen för räddningstjänst vid utsläpp av radioaktiva ämnen enligt 4 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och för sanering efter sådana utsläpp som avses i 4 kap. 8 § första stycket samma lag.

MSB ska enligt 5 kap.2 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och med stöd av lagen meddelade föreskrifter i frågor som rör planläggningen av räddningstjänsten vid utsläpp av radioaktiva ämnen enligt 4 kap. 6 § lagen om skydd mot olyckor samt planläggningen av saneringen enligt 4 kap. 8 § samma lag. SSM ska enligt 4 kap. 30 § förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ge råd om strålningsmätningar samt samordna och biträda med strålskyddsbedömningar vid sådan räddningstjänst.

Enligt MSB:s uppfattning bör det övervägas om det uppdrag som föreslås i förslaget bör ligga på MSB vad gäller räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen med hänsyn till att MSB redan nu har tillsynsansvaret.

---

I detta ärende har överdirektören Nils Svartz beslutat. Mats Ardbreck har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Cecilia Looström, chefsjuristen Key Hedström samt myndighetsjuristen Per-Olof Wikström deltagit.

Nils Svartz

Mats Ardbreck